

US24011792

Potvrzení o doručení dokumentu

Organizace: Ústavní soud

ÚSTAVNÍ SOUD	
Joštova 8, 660 83 Brno	
Došlo dne:	16-02-2024 1
Vyřizuje:	<i>[Signature]</i>

Základní údaje

Číslo podání: US CKDP 0003615/24

Odesílatel: Okresní soud v Ústí nad Labem

Věc: 33 C 33/2024, přípis, článek novinky, zpráva NKÚ lh:

Doručeno: 16. 2. 2024 12:59:20

K Rukám:

ID zprávy: DZ-198988

Do vlastních rukou: Ano

Email/DS: r9uabnh

Spisová značka:

SP. Zn. Odesílatele: 33 C 33/2024

Neředchází

Seznam validací

Výsledek	Soubor	Subjekt certifikátu	Vystavitel
Příloha je validní	-prvopis-33-C-33-2024-02-13-13-09-21-xX001Přípis-opk--ÚstavnísoudČe-1-dokument.PDF		
Podpis je platný	-prvopis-33-C-33-2024-02-13-13-09-21-xX001Přípis-opk--ÚstavnísoudČe-1-dokument.PDF	T=zapisovatelka, SERIALNUMBER=P643579, G=Pavla, SN=Smejkalová, CN=Pavla Smejkalová, OU=1013, OU=občanskoprávní oddělení, O=Okresní soud v Ústí nad Labem, OID.2.5.4.97=NTRCZ-00024911, C=CZ	CN=PostSignum Qualified CA 4, O="Česká pošta, s.p.", OID.2.5.4.97=NTRCZ-47114983, C=CZ
Příloha je validní	vyrocni-zprava-nku-2021.PDF		
Neobsahuje žádné podpisy	vyrocni-zprava-nku-2021.PDF		
Příloha je validní	článekNovinky.PDF		
Neobsahuje žádné podpisy	článekNovinky.PDF		
Podpis je platný	PrijataDZ.zfo	SERIALNUMBER=S906210, CN=Informační systém datových schránek - produkční prostředí, OU=Digitální a informační agentura, O=Digitální a informační agentura, OID.2.5.4.97=NTRCZ-17651921, C=CZ	CN=PostSignum Qualified CA 4, O="Česká pošta, s.p.", OID.2.5.4.97=NTRCZ-47114983, C=CZ

OKRESNÍ SOUD V ÚSTÍ NAD LABEM

Kramoly 641/37, 401 24 Ústí nad Labem

tel.: 477 047 590, 591, 592, 593, e-mail: podatelna@osoud.unl.justice.cz, IDDS: r9uabnh

NAŠE ZNAČKA: 33 C 33/2024

VAŠE ZNAČKA:

DNE: 13. února 2024

Ústavní soud České republiky

Joštova 625/8

660 83 Brno-město

ÚSTAVNÍ SOUD

Joštova 8, 660 83 Brno

Došlo

dne: 16-02-2024

krát Přílohy:

Vyřizuje:

NAVRHOVATEL:

Okresní soud v Ústí nad Labem

Kramoly 641/37, 400 03 Ústí nad Labem-Střekov

JUDr. Petr Blažej, předseda senátu 33 C

ÚČASTNÍCI ŘÍZENÍ:

Parlament České republiky

Poslanecká sněmovna

sídlem Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

Senát

sídlem Valdštejnské nám 4, 118 01 Praha 1

Účastníci řízení před obecným soudem:

ŽALOBKYNĚ:

J. M.

ŽALOVANÝ:

Česká republika - Krajský soud v Ústí nad Labem,

IČO: 00215708

sídlem Národního odboje 1274/26, 400 92 Ústí nad Labem

Návrh dle čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky na zrušení ust. § 3 odst. 3 ohledně slov „v národním hospodářství“ zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu a čl. I. bod 1. zákona č. 587/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu

s žádostí o přednostní projednání.

Navrhovatel si je vědom, že probíhá řízení vedené pod sp. zn. Pl. ÚS 4/2023, nicméně v řízení vedeném pod sp. zn. Pl. ÚS 4/2023 nebyl podán návrh na zrušení ust. § 3 odst. 3 zákona o platu.

Za správnost vyhotovení: Pavla Smejkalová.

Nepředchází

I. Aktivní legitimace k návrhu

1. U Okresního soudu v Ústí nad Labem je vedeno řízení pod sp. zn. 33 C 33/2024, ve kterém se žalobkyně - soudkyně Krajského soudu domáhá zaplacení doplatku jejího platu a doplatku náhrady výdajů za měsíce leden 2021 až prosinec 2021. Její plat počínaje měsícem leden 2021 byl stanoven na základě § 3 odst. 3 a § 3b odst. 1 zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů statní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu (dále jen „zákon o platu“) ve znění platném a účinném od 1. 1. 2021 do 31. 1. 2022 (ustanovení § 3 odst. 3 a § 3b bylo do zákona o platu vloženo zákonem č. 587/2020 Sb. (také jen „novela“).
2. Žalobkyně ve svém návrhu shora citovaná ustanovení zákona o platu a novely považuje za protiústavní a obecnému soudu navrhla přerušení řízení do skončení řízení vedené u Ústavního soudu České republiky pod sp. zn. Pl. ÚS 4/2023.
3. Vzhledem k tomu, že obecný soud bude posuzovat uplatněný nárok soudkyně na doplatek jejího platu za měsíce leden 2021 až prosinec 2021, který byl stanoven dle ustanovení § 3 odst. 3 zákona o platu a čl. I. bod 1. zákona č. 587/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu. Z uvedeného je patrné, že aktivní legitimace zdejšího soudu k podání návrhu na zrušení zákona či jeho částí dle § 64 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, je dána.

II. Předmět návrhu a protiústavnost napadených ustanovení

4. Předmětem návrhu je ustanovení § 3 odst. 3 zákona o platu, konkrétně ve slovech: „**v národním hospodářství**“. Navrhovatel si je vědom, že probíhá řízení vedené pod sp. zn. Pl. ÚS 4/2023, nicméně v tomto řízení nebyl podán návrh na zrušení ust. § 3 odst. 3 zákona o platu.
5. Navrhovateli je známa judikatura Ústavního soudu ve věcech soudcovských platů, završená nálezem ze dne 10. 7. 2014 sp. zn. Pl. ÚS 28/13 ve věci návrhu na zrušení části § 3 odst. 3 zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů (č. 161/2014 Sb.). V citovaném nálezu Ústavní soud rozhodl o zrušení ustanovení § 3 odst. 3 zákona o platu v tehdy platném znění ve vztahu k soudcům okresních, krajských a vrchních soudu, Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu, ač se jednalo o tzv. **konkrétní** kontrolu norem, přičemž žalobce v řízení před obecným soudem byl soudcem krajského soudu a nebyl soudcem všech těchto soudních instancí. Analogicky tak lze postupovat i v tomto případě, poněvadž věc má přesah zájmu konkrétní navrhovatelky, jež je soudkyní Krajského soudu
6. Ústavní soud pod sp. zn. Pl. ÚS 33/11 posuzoval snížení platové základny, která určuje relaci mezi průměrnou mzdou v nepodnikatelské sféře a základnou pro plat soudce od 1. 1. 2011 z 3násobku na 2,5násobek. Ústavní soud judikoval, že „odmrazení“ po delší době musí být spojeno s jistým „skokovým navýšením“, má-li jít toliko o zmrazení, a ne o cílený postup směřující k trvalému snížení relativních poměrů. V dané věci výše uvedené podmínky splněny nebyly, když změna způsobu výpočtu představuje trvalé snížení platové základny.

III. Ochrana nabytých práv, legitimní očekávání a retroaktivita

7. V nálezu ze dne 10. 7. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 28/13, Ústavní soud jako obiter dictum mj. uvedl, že *„právní úprava materiálního zabezpečení soudců vystavená na relaci trojnásobku průměrné mzdy v nepodnikatelské sféře s dvouletým časovým zpožděním reflektující vývoj v nepodnikatelské sféře by mohla soudce řadit do vyšší středostavovské vrstvy. Je to úprava, jež se nevymyká evropským standardům a představuje v zásadě průměr postavení soudce například v členských zemích Rady Evropy. Obsahuje*

Za správnost vyhotovení: Pavla Smejkalová.

rovněž raritní možnost nominálního snížení platu, pokud se sníží průměrný plat v nepodnikatelské sféře - v řadě zemí je plat soudce před takovýmto poklesem chráněn. V opakovaných řízeních před Ústavním soudem se zásahy zákonodárce ukázaly arbitrárními, ba podle důvodových zpráv lze usuzovat na záměr vytvořit tlak na ponížení relace průměrného platu a platové základny platné pro soudce. Takový tlak nelze prostě odůvodnit rozpočtovými náklady na platy soudců; na druhé straně soudní moc neexistuje mimo ekonomickou realitu státu a uvedená relace není ústavně nedotknutelnou veličinou. Pro zásah do ní by však musely být velmi pádné argumenty doložené řádnými analýzami odměňování ve veřejné sféře za situace značně omezených možností státu při respektování ústavních garancí nezávislosti soudní moci.“

8. Nelze přehlédnout, že i pro roky 2021 a 2022 zákonodárce opět snížil výši platové základny, přičemž se tak stalo na delší časové období. Po datu 31. 12. 2010 se tak stalo zákonem č. 425/2010 Sb. Situace, která se opakovala přijetím novel č. 587/2020 Sb. a č. 18/2022 Sb. je analogická té, o níž rozhodoval Ústavní soud nálezem ze dne 2. 8. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 16/11. V tomto nálezu Ústavní soud zdůraznil, že:
  9. *„...posouzení ústavnosti platových restrikcí vůči soudcům pro konkrétní období konkrétního roku spadá do rámce vymezeného principem soudcovské nezávislosti,*
  10. *ústavní postavení soudců na straně jedné a představitelů moci zákonodárné a výkonné, zvláště pak státní správy, na straně druhé se vzhledem k principu dělby moci a principu nezávislosti soudců odlišuje, z čehož plyne, rozdílný dispoziční prostor pro zákonodárce k platovým restrikcím vůči soudcům ve srovnání s dispozičním prostorem k takovýmto restrikcím v jiných oblastech veřejné sféry,*
  11. *zásah do materiálního zabezpečení soudců garantovaného zákonem nesmí být výrazem svévole zákonodárce, nýbrž musí být, vycházejíc ze zásady proporcionality, odůvodněn výjimečnými okolnostmi, např. tíživou finanční situací státu, přičemž i za splnění této podmínky musí být zohledněna odlišnost funkce soudců a představitelů moci zákonodárné a výkonné, zvláště pak státní správy; takovýto zásah nesmí zavdat důvod k obávám, nedotýká-li se omezení důstojnosti soudců [viz doporučení Výboru ministrů Rady Evropy č. r. (94) 12 ze dne 13. 10. 1994], příp. není-li výrazem ústavně nepřijatelného tlaku moci zákonodárné a moci výkonné na moc soudní“.*
12. Po vydání nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 16/11 soudci nabyli legitimního očekávání, že zákonodárce bude respektovat judikaturu Ústavního soudu a k tzv. zmrazení soudcovských platů již bez velmi závažného důvodu nepřistoupí. K tomu srovnej čl. 89 odst. 2 Ústavy, který stanoví, že vykonatelná rozhodnutí Ústavního soudu jsou závazná pro všechny orgány i osoby.
13. Legitimní očekávání pro rok 2021 bylo dále posíleno skutečností, že podle § 3 odst. 3 zákona o platu a na základě ustanovení § 3 nařízení vlády č. 102/2018 Sb., o vymezení nepodnikatelské sféry pro účely stanovení platové základny, Český statistický úřad zveřejnil dne 3. 9. 2020 údaj o dosažené průměrné nominální mzdě v nepodnikatelské sféře pro účely ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů, který za kalendářní rok 2019 činí 36 622 Kč (dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/informace-na-zaklade-zvlastnich-zakonu>). Jinak řečeno, ode dne 3. 9. 2020 do 31. 12. 2020, kdy byl v částce č. 240/2020 Sbírky zákonů publikován zákon č. 587/2020 Sb., činila platová základna pro soudce pro období od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 částku 109 866 Kč, jež byla citovanou novelou snížena na částku 100 872 Kč.
14. Zákonodárce navíc přistoupil k dalším platovým restrikcím i v roce 2022 a 2023. Opakované zásahy zákonodárce, směřující ke snížení soudcovských platů jsou evidentním porušením principu ochrany práv nabytých v dobré víře (princip *iura quaesita*). V tomto směru lze odkázat na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 16/11, dle něhož *„svévolný zásah zákonodárce do oblasti materiálního zajištění soudců, v tom rámci i platové restrikce, je nutno ve smyslu ustálené judikatury Ústavního soudu do rámce chráněného principem jejich nezávislosti podřadit ze dvou důvodů. Nezávislost soudců je v první řadě podmíněna jejich morální integritou a odbornou úrovní, zároveň ale je spjata i s jejich přiměřeným materiálním zajištěním. Tento komponent*

principu nezávislosti soudců byl zakotven i v doporučení Výboru ministrů Rady Evropy č. r. (94) 12 ze dne 13. 10. 1994 ohledně nezávislosti, efektivnosti a role soudců, dle něhož se mezi „řádné pracovní podmínky“ soudců řadí i „zajištění přiměřenosti postavení a odměňování soudců s ohledem na důstojnost jejich profese a pracovní zátížení“ (Zásada III, bod 1b). Obdobná maxima je obsažena i v čl. 6.1 Evropské charty o statutu soudce, přijaté účastníky multilaterálního setkání organizovaného Radou Evropy ve dnech 8. až 10. 7. 1998, dle něhož soudci z povolání mají právo na plat, jehož výše má být stanovena tak, aby je chránila před tlakem směřujícím k ovlivnění jejich rozhodnutí a všeobecně k ovlivnění jejich chování při nalézáni práva, kterým by mohla být ohrožena jejich nezávislost a nestrannost. V této souvislosti Ústavní soud opakovaně poukazuje na skutečnost (viz nálezy sp. zn. Pl. ÚS 12/10), že „na snižování schodků veřejných rozpočtů se již dlouhodobě podílí profesní skupina, u níž je zákonem velmi výrazně omezena možnost dosahování jiných příjmů než platových“. Důvodem druhým podřazení zákazu svévolného zásahu do materiálního zajištění soudců (platových restrikcí) do rámce principu jejich nezávislosti je vyloučit možnost, eventuelitu nátlaku moci zákonodárné, resp. výkonné na rozhodování soudců. Jinými slovy, vyloučit svévolné zásahy do materiálního zajištění soudců jako eventuelní formu „penalizace“ soudců ze strany legislativy a exekutivy, a tím i formy nátlaku na jejich rozhodování.“

15. V tomto směru zbývá jen dodat, že opakované a dlouhodobě zamýšlené restrikce soudcovských platů mohou mít dopady i do oblasti sociálního zabezpečení soudců, resp. na výši jejich starobních důchodu.

IV. Napadená ustanovení - test proporcionality

16. Podle důvodové zprávy k návrhu zákona, přijatého posléze pod č. 587/2020 Sb., mj. (bod A) „výše platové základny osob podle zákona č. 236/1995 Sb. se odvíjí od průměrné nominální měsíční mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v nepodnikatelské sféře dosažené podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu za předminulý kalendářní rok. Taková úprava by tedy znamenala výrazný nárůst jejich platů i v roce 2021. Nadto vláda avizuje snížení daně z příjmů fyzických osob od 1. 1. 2021, v jehož důsledku čisté příjmy ústavních činitelů vzrostou.“ (bod B) „Vzhledem k dopadům, které měla pandemie onemocnění Covid-19 a s ní spojeným efektem na české hospodářství, považují předkladatelé za vhodné, aby se platy poslanců, představitelů a soudců v roce 2021 nezvyšovaly. Zachování současného schématu valorizace by znamenalo nárůst jejich platů způsobem neproporcionálním k ekonomické realitě zaměstnanců a živnostníků. Navrhují se proto, aby byla platová základna pro rok 2021 zrušena.“ (bod E) „Lze předpokládat úsporu státního rozpočtu převyšující půl miliardy korun. Návrh nemá finanční dopady na ostatní veřejné rozpočty.“
17. V rámci testu proporcionality neobstojí tvrzený veřejný zájem na přijetí napadených ustanovení, poněvadž práva soudců jsou napadenou právní úpravou vyprázdněna a je jí zasahováno do soudcovské nezávislosti. V daném případě se navíc v kontextu následujících legislativních změn nejednalo a nejedná o dočasné opatření, které by mělo překlenout krizový stav. Naopak zákonodárce přistoupil k dalším platovým restrikcím již v roce 2022 a v roce 2023 došlo již k trvalému snížení koeficientu pro výpočet platové základny u soudců z trojnásobku na 2,822násobek. Vzhledem k tomu, že k platovým restrikcím dochází opakovaně každý rok již po dobu tří let nelze hovořit o tom, že platy soudců jsou i po těchto zásazích stabilní nesnižovatelnou veličinou, nikoli pohyblivým faktorem, s nímž kalkuluje to či ono vládní uskupení např. proto, že se mu zdají platy soudců příliš vysoké ve srovnání s platy státních zaměstnanců nebo ve srovnání s jinou profesní skupinou. Usilování o takovou rovnost vybočuje z kategorie ústavnosti, jde o politický cíl, který nemá oporu v ústavně chápaném principu rovnosti [nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 11/02 ze dne 11. června 2003 (N 87/30 SbNU 309; 198/2003 Sb.)]. Naopak platy soudců se staly nástrojem politických kampaní. Funkce „platového automatu“, která měla sloužit jako ochranný štít před zásahy moci zákonodárné a výkonné do soudcovské nezávislosti, se zcela vyprázdnila. Z hlediska ekonomického není rozdíl v tom, zda by byla výše platu určována ad hoc každý rok, nebo zda by byl ad hoc každý rok měněn parametr výpočtu, tak aby se plat nezvyšoval. V obou případech se jedná o oslabování soudní moci na úkor moci výkoné a zákonodárné.

18. Ve stávající situaci po odeznění pandemie nemoci Covid-19 a za času sankcí souvisejících s válkou na Ukrajině a jejich ekonomických dopadu je třeba vzít v úvahu některé oproti době před rokem 2020 nové skutečnosti. Soudci byli v době pandemie vystaveni rizikům, spojeným s nákazou nemocí Covid-19, v mnoha případech k naze došlo, a to v takovém rozsahu, že byl výkon spravedlnosti v některých lokalitách minimálně částečně ochromen.
19. Od roku 2020 stoupla minimální mzda, byla navýšena sazba mimosmluvní odměny advokátů podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., výrazně stoupá míra inflace, je otázkou, do jaké míry jsou soudci oproti jiným profesím v nerovném postavení a zda restrikce obtoji při posouzení v intencích v nálezU Ústavního soudu ze dne 24. 11. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 24/19, v němž Ústavní soud vyložil, že „při přezkumu, zda nedošlo k porušení práva na rovné zacházení z důvodu rozlišovacích kritérií užitých v právní úpravě, je třeba posoudit, zda 1. jde o srovnatelné jednotlivce nebo skupiny; 2. je s nimi nakládáno odlišně a na základě jakého důvodu; 3. jde odlišné zacházení daným jednotlivcem nebo skupinám k tíži (uložením břemene nebo odepřením dobra); 4. je toto odlišné zacházení ospravedlnitelné, tedy a) sleduje legitimní cíl a b) je přiměřené“.
20. K dalším aspektům problematiky soudcovských platů je možno připojit argument o protiústavnosti těchto restrikcí, zásahu do soudcovské nezávislosti a opakovaného přehlížení jak reprezentace soudcovského stavu (Soudcovská unie), tak stanoviska komunity soudců jako celku.
21. V kontextu jiných legislativních opatření na straně daně z příjmů fyzických osob (zrušení tzv. superhrubé mzdy a zvýšení slevy na poplatníka), kdy výpadek v příjmech státního rozpočtu lze odhadnout na cca 130 miliard, se úspora ve výši cca 500 milionů jeví jako zcela marginální. Platové restrikce tak nejsou snahou vlády a Parlamentu ČR o restriktivní fiskální politiku za účelem konsolidace rozpočtu, ale o fiskální politiku expanzivní. Úsporná opatření jsou tak na soudce zacílená selektivně. V tomto směru nelze pro účely proporcionality kalkulovat se změnou čistého příjmů, když daňové změny jsou plošná opatření dopadající na všechny fyzické osoby. Stejně tak nelze považovat za platovou restrikci neselektivní zvýšení daňového zatížení všech fyzických osob.
22. Dokladem skutečnosti, že se nejedná o snahu neutrálními opatřeními konsolidovat státní rozpočet, ale o soustavný útok moci výkonné a zákonodárné na platové zabezpečení soudců, svědčí i následné kroky (další platové restrikce v následujících letech 2022 a 2023), ale i výroky vládních politiků v médiích, kdy např. vicepremiér a ministr práce Marian Jurečka dne 9. 1. 2022 k platovým žalobám soudců prohlásil: „Já bych se na místě toho, který to podá a podepíše, velmi styděl. Zmrazení platů na 11 měsíců podle něj neobrožuje ani majetkové poměry, ani nezávislost soudců. Jsou schopni po 11 měsících fungovat dál, protože pak se ten mechanismus rozmrazí.“ (článek dostupný zde: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-jurecka-zmrazeni-platu-neni-v-rozporu-s-ustavou-soudci-musi-byt-solidarni-40383385>). Následný příslib „na rozmrazení“ platů v roce 2023 rovněž nebyl naplněn, když následovala další platová restrikce. Ačkoliv samozřejmě soudci již z povahy svého povolání by neměli být takovými výroky jakkoli ovlivněni, nelze v uvedených výroci přehlédnout zřejmou snahu soudce, kteří mají v úmyslu hájit svá práva v soudním řízení, preventivně odstrašit a dehonestovat, a to navíc i skrze nástroj mínění širší laické veřejnosti, kdy má být vyvolán dojem, že podání platové žaloby soudcem je něco morálně a společensky zcela zavrženíhodného. V této souvislosti je třeba připomenout, že soudci navíc narozdíl od moci výkonné a zákonodárné mají velmi omezené možnosti, jak na takové dehonestující výroky reagovat.
23. Z výroční zprávy o činnosti NKÚ za rok 2021 vyplynulo, že dle pokladního plnění zveřejněného Ministerstvem financí činily v roce 2021 výdaje vynaložené v souvislosti s pandemií onemocnění Covid-19 celkem 153 mld. Kč, což znamená meziroční nárůst o 6,7 mld. Kč. Celkové výdaje státního rozpočtu se meziročně

zvýšily o 64 mld. Kč, to znamená, že nárůst výdajů označených Ministerstvem financí jako související s pandemií onemocnění Covid-19 činil pouze 10,5 % meziročního zvýšení výdajů. Nejvyšší kontrolní úřad tak uzavřel, že rychlé tempo meziročního růstu běžných výdajů v roce 2021 je znepokojivé i z důvodu toho, že rok 2020 stanovil velmi vysokou srovnávací základnu a přijatá ekonomická omezení z důvodu zabránění šíření onemocnění Covid-19 byla v roce 2020 rozsáhlejší. Téměř 90 % meziročního nárůstu celkových výdajů v roce 2021 nesouviselo s výdaji vynaloženými v souvislosti s onemocněním Covid-19 (dostupné zde: <https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/nku-ve-vyrocní-zprave-hodnoti-fungovani-statu--za-minuly-rok-poukazuje-na-radu-nehospodarnych-a-neeфекtivnich-postupu-statu--systemove-problemy-i-neudr-id12472/>).

24. Z výše uvedených dat rovněž vyplynulo, že zvýšené výdaje spojené s protipandemickými opatřeními by byly z podstatné většiny pokryty z výnosů daní z příjmu fyzických osob, pokud by nedošlo politickým rozhodnutím ke snížení daňové zátěže. Mimořádné výdaje jsou tedy spíše než pandemií způsobeny expanzivní fiskální politikou snižující příjmy státního rozpočtu. Za těchto okolností nejsou z pohledu obecného soudu splněny mimořádné podmínky pro platové restrikce, když zákonodárnou činností Parlamentu ČR nelze považovat za přírodní katastrofu nebo jiný zásah vyšší moci. Platové poměry soudců v širokém smyslu mají být stabilní nesnižovatelnou veličinou, pokud nenastanou zcela výjimečné, mimořádné okolnosti státu [náleží Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 13/08 ze dne 2. 3. 2010 (N 36/56 SbNU 405; 104/2010 Sb.), bod 41; obdobně náleží sp. zn. Pl. ÚS 55/05, bod 55].
25. V neposlední řadě nutno podtrhnout, že soudce s osobní integritou dokáže být a je předurčen k tomu, aby byl solidární. S přihlédnutím k tomu, jsou soudci vesměs mlčky a bez zbytečné pompéznosti dlouhodobě solidární v nejrůznějších směrech. Za této situace je zbytečné, aby jim byla platovými restrikcemi de facto zákonnou cestou ukládána unifikovaná solidarita ve vztahu ke státnímu rozpočtu.
26. Navrhovatel se v dalším **připojuje** k argumentaci návrhu Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 13. 5. 2022, který je projednáván pod sp. zn. Pl. ÚS 15/22, a k návrhu Okresního soudu v Mladé Boleslavi ze dne 15. 2. 2023, který je projednáván pod sp. zn. Pl. ÚS 4/23.

V. Absence projednání novely se zástupci soudní moci a chybějící ekonomická analýza

27. Absence projednání novely se zástupci moci soudní představuje vadu legislativního procesu, když Ústavní soud ČR v nálezu ze dne 10. 7. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 28/13 (body 52, 53) uvedl, že:
28. „*platové restrikce soudců vždy budou znamenat určitou formu zásahu do jednoho z komponentů soudcovské nezávislosti, proto je nepřijatelné, aby k takovému zásahu docházelo jednostranně; soudci představují z pohledu osobního rozsahu zákona č. 236/1995 Sb. nejpočetnější skupinu osob, navíc skupinu, jež požívá z hlediska ústavního zvláštní ochrany, a prostor pro zásahy do jejich postavení je užší než u skupin jiných ústavních činitelů. Moc soudní nemá v našich ústavních podmínkách reprezentaci, přesto je však soudní soustava završena dvěma nejvyššími soudy – ty musejí chtít nechtě za této situace plnit i nezbytnou roli reprezentantů moci soudní. Již v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 16/11 bylo konstatováno, že „tento negativní stav vytváří tlak na extenzi interpretace principů plynoucích z ústavního pořádku, tlak na podřazení pravidel demokratické politické kultury pod konstitucionalistický rámeček“. Zásahy do materiálního postavení soudců musejí být řádně odůvodněny včetně komplexního ekonomického rozboru, z něhož budou patrné možnosti státního rozpočtu v návaznosti na hospodářskou situaci státu, a musí být poskytnuty řádné údaje o situaci v odměňování zejména vyšších státních úředníků a dalších osob s nejvyššími odměnami za práci poskytovanými ze státního rozpočtu. Nelze než připomenout, že v zemích s dlouholetou demokratickou tradicí je možnost zasáhnout*

do materiálního zabezpečení soudců například omezena toliko na základě závěrů komplexního stanoviska skupiny nezávislých odborníků.“

29. Důvodová zpráva k novele č. 587/2020 Sb. žádný komplexní ekonomický rozbor neobsahuje, když bez dalšího pouze uvádí výši uspořené částky.

VI. Závěrečný návrh

30. S ohledem na uvedené skutečnosti Okresní soud v Ústí nad Labem navrhuje, aby Ústavní soud vydal tento

n á l e z :

Ustanovení § 3 odst. 3 ohledně slov „v národním hospodářství“ zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu a čl. I. bod 1. zákona č. 587/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů, se ruší.

VI. Žádost o přednostní projednání

Navrhovatel si současně dovoluje Ústavní soud požádat o přednostní projednání tohoto návrhu, a to s ohledem na předpokládanou mnohost soudních sporů, které mohou záviset na rozhodnutí v této věci, a kterým by mohlo být včasným rozhodnutí o tomto návrhu předejito, což by vedlo k úspoře nákladů státu a potenciálních dalších žalobců na spory vedené v obdobných věcech, popřípadě by mohlo vést k narovnání mezi státem a dotčenými soudci, a to stejně jako tomu došlo v přechozích platových sporech.

JUDr. Petr Blažej v. r.
předseda senátu 33 C
Okresní soud v Ústí nad Labem